

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3554/2524

นางสาวประภา ตันพิพัฒน์โจทก์ นายสมบัติ สือสวัสดิ์วานิชจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1546, ป.พ.พ. มาตรา 1566, ป.พ.พ. มาตรา 1567

ย่อ / หลักกฎหมาย

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บัญญัติให้เด็กที่เกิดจากหญิงที่มีได้มีการสมรสกับชายเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของหญิงนั้นทั้งให้อำนาจปกครอง มีสิทธิกำหนดที่อยู่ของบุตรและเรียกบุตรคืนจากผู้อื่นซึ่งกักบุตรไว้โดยมิชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น แม้โจทก์จะได้ตกลงกับจำเลยให้เป็นฝ่ายเลี้ยงดูเด็ก แต่อำนาจปกครองไม่ได้อยู่กับจำเลยต่อมาเมื่อโจทก์ประสงค์จะเลี้ยงดูเองย่อมมีอำนาจกระทำได้เพราะโจทก์เป็นผู้กำหนดที่อยู่ ไม่ใช่เรื่องผิดข้อตกลงหรือใช้สิทธิโดยไม่สุจริต

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยอยู่กินฉันสามีภริยากับโจทก์ แต่ไม่ได้จดทะเบียนสมรสมีบุตร ๑ คน ต่อมาได้เลิกกันโดยจำเลยเป็นฝ่ายเลี้ยงดูบุตร เมื่อโจทก์ได้งานทำจึงไปขอรับบุตรมาเลี้ยง จำเลยไม่ยอม จึงขอให้ศาลพิพากษาบังคับ จำเลยให้การว่า โจทก์ตกลงให้จำเลยเป็นฝ่ายเลี้ยงดูบุตร และบุตรสมัครใจอยู่กับจำเลย ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นสอบแล้ว จำเลยแถลงว่า จำเลยไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับโจทก์ มิได้จดทะเบียนรับรองเด็กเป็นบุตรหรือรับเป็นบุตรบุญธรรม ศาลชั้นต้นงดสืบพยานโจทก์ จำเลยแล้วพิพากษาให้จำเลยส่งมอบบุตรแก่โจทก์ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน จำเลยฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔๖ บัญญัติว่า "เด็กที่เกิดจากหญิงที่มีได้มีการสมรสกับชายให้ถือว่าเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของหญิงนั้น" มาตรา ๑๕๖๖ วรรคท้ายบัญญัติว่า "อำนาจปกครองอยู่กับมารดาในกรณีที่บุตรเกิดจากหญิงที่มีได้มีการสมรสกับชาย และยังมีได้เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๑๕๔๗ และมาตรา ๑๕๖๗ บัญญัติว่า "ผู้ใช้อำนาจปกครองมีสิทธิ (๑) กำหนดที่อยู่ของบุตรและ (๔) เรียกบุตรคืนจากบุคคลอื่นซึ่งกักบุตรไว้โดยมิชอบด้วยกฎหมาย" ส่วนกรณีของโจทก์ แม้โจทก์จะได้ตกลงกับจำเลยให้จำเลยเป็นฝ่ายเลี้ยงดูเด็กชายอารักษ์ แต่อำนาจปกครองไม่ได้อยู่กับจำเลย ต่อมาโจทก์ประสงค์จะเลี้ยงดูเองย่อมมีอำนาจกระทำได้เพราะโจทก์เป็นผู้กำหนดที่อยู่ ไม่ใช่เรื่องผิดข้อตกลงหรือใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ศาลอุทธรณ์พิพากษาชอบแล้ว พิพากษายืน

องค์คณะ

ไพบูลย์ วกาสี · ประสาท บุญรังษี · ประสาท บุญรังษี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/3554/2524>